

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

Людмила **Людмила ТРАНЧЕНКО**
«20» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Інноваційні технології в туризмі»

Освітній рівень: *другий (магістерський)*

Галузь знань: *J «Транспорт та послуги»*

Спеціальність: *J3 «Туризм та рекреація»*

Освітньо-професійна програма: *«Туризм»*

Факультет: *менеджменту*

Робоча програма навчальної дисципліни «Інноваційні технології в туризмі» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація» освітньо-професійної програми «Туризм». Умань: УНУ, 2025. 24 с.

Розробник: к.е.н., доцент кафедри туризму
та готельно-ресторанної справи

 Любов КОВАЛЕНКО

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри туризму та готельно-ресторанної справи

Протокол від «19» серпня 2025 року № 1.

Завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи

 Діана НАГЕРНІЮК

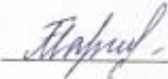
«19» серпня 2025 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету менеджменту.

Протокол від «10» серпня 2025 року № 1.

Голова

«10» серпня 2025 року

 Марина ГОМЕНІЮК

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <i>J «Транспорт та послуги»</i>	Обов'язкова
Модулів – 1	Спеціальність: <i>J3 «Туризм та рекреація»</i>	Рік підготовки: I-й
Змістових модулів – 4		Семестр 1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – презентаційна робота		Лекції: 18 год.
Загальна кількість годин – 120		Практичні: 22 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,0 самостійної роботи студента – 5,0	Освітній рівень: <i>другий (магістерський)</i>	Лабораторні - год.
		Самостійна робота 80 год.
	Освітня програма: <i>«Туризм»</i>	Індивідуальні завдання: – год.
		Вид контролю: <i>екзамен</i>

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Інноваційні технології в туризмі» розроблена відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в УНУС. Дисципліна належить до циклу обов'язкових освітніх компонент, вивчення яких передбачено освітньо-професійною програмою «Туризм» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація».

Метою вивчення дисципліни «Інноваційні технології в туризмі» є формуванні в студентів компетентностей щодо провадження інноваційної діяльності, набуття базових вмінь та навичок із використання інформаційно- комунікаційних технологій у туристичній діяльності, економічного обґрунтування впровадження новітніх форм та методів організації роботи туристичних підприємств.

Основними завданнями вивчення дисципліни є теоретична та практична підготовка здобувачів вищої освіти з питань:

- застосування теоретичних аспектів інноваційного менеджменту в практичній діяльності;
- знайомство с інноваційними технологіями в сфері туризму, із спектром новітніх технологій, використовуваних в готельному і ресторанному сервісі, курортній справі та рекреаційній діяльності;
- використання продуктових та технологічних новацій в діяльності підприємств;
- розвиток уявлень про спектр комп'ютерних засобів інформаційного забезпечення інновацій на основі функціональної моделі сучасного програмного забезпечення;
- розуміння взаємозв'язку технологій надання послуги з технічними засобами, необхідними для її виконання;
- застосування методів оцінки економічної ефективності інноваційних перетворень.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні, методичні та практичні положення щодо розроблення та запровадження інноваційного туристичного продукту, використання інноваційних технологій в його формуванні та просуванні.

Місце дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти.

Пререквізити: вивчення дисципліни «Інноваційні технології в туризмі» ґрунтується на успішному опануванні освітніх компонентів бакалаврського рівня та сформованих компетентностях та програмних результатах, здобутих унаслідок навчання на інших спеціальностях та в неформальній освіті.

Постреквізити: набуті здобувачем вищої освіти знання при вивченні освітнього компонента «Інноваційні технології в туризмі» є обов'язковими для таких складових подальшого навчання: «Інформаційні технології у сфері обслуговування», «Державне та регіональне управління туристично-рекреаційною галуззю», «Стратегічний менеджмент сфери послуг», «Програмний туропереїтинг», «Управління проектами в туризмі», виробнича практика, кваліфікаційна магістерська робота.

Вивчення дисципліни «Інноваційні технології в туризмі» передбачає формування та розвиток у здобувачів спеціальних та фахових компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Туризм» спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація» (табл. 2.1):

Таблиця 2.1.

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Інноваційні технології в туризмі»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 1	Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності.	РН 2	Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації.
		РН 6	Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.
		РН 13	Спеціалізовані знання з особливостей діяльності у сфері сільського (зеленого) туризму.
ЗК 2	Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі.	РН 6	Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.
ЗК 4	Здатність розробляти проекти та управляти ними.	РН 2	Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації.
		РН 13	Спеціалізовані знання з особливостей діяльності у сфері сільського (зеленого) туризму.
ЗК 7	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	РН 2	Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації.
		РН 10	Приймати ефективні рішення у сфері туризму та рекреації щодо розв'язання широкого кола проблем, зокрема безпеки і якості туристичного обслуговування.
		РН 13	Спеціалізовані знання з особливостей діяльності у сфері сільського (зеленого) туризму.

ЗК 8	Здатність до використання основних принципів та механізмів управління суб'єктами та об'єктами туристичного ринку у процесі їх діяльності, розробці та наданні послуг гостинності в сільському (зеленому) туризмі.	РН 2	Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації.
		РН 13	Спеціалізовані знання з особливостей діяльності у сфері сільського (зеленого) туризму.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
СК 2	Здатність планувати і виконувати наукові та/або прикладні дослідження у сфері туризму та рекреації.	РН 2	Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації.
		РН 13	Спеціалізовані знання з особливостей діяльності у сфері сільського (зеленого) туризму.
СК 4	Здатність організовувати діяльність та співпрацю суб'єктів регіонального, національного та міжнародного туристичних ринків на засадах сталого розвитку з урахуванням світового досвіду.	РН 6	Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.
СК 5	Здатність оперувати інструментами збору, обробки інформації, аналізувати та управляти туристичною інформацією.	РН 2	Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації.
		РН 13	Спеціалізовані знання з особливостей діяльності у сфері сільського (зеленого) туризму.
СК 7	Здатність розробляти та впроваджувати інновації в діяльності суб'єктів туристичного ринку.	РН 2	Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації.
		РН 6	Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.
		РН 13	Спеціалізовані знання з особливостей діяльності у сфері сільського (зеленого) туризму.
СК 8	Уміння розробляти інноваційні рекомендації та надавати консультаційні послуги суб'єктам сільського (зеленого) туризму.	РН 2	Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації.
		РН 13	Спеціалізовані знання з особливостей діяльності у сфері сільського (зеленого) туризму.

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Інноваційні технології в туризмі», наведено у табл. 2.2, 2.3.

Таблиця 2.2.

**Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною
дисципліною «Інноваційні технології в туризмі»**

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1.1	Спеціалізовані концептуальні знання, що містять сучасні наукові здобутки у сфері інновацій та розвитку туризму і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем даній сфері та на межі галузей знань.	Основні методи – лекція, практичне заняття. Можливе використання спеціальних консультативно-контрольних навчальних технологій під час проведення лекційних та практичних занять. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій. Для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій: проблемні лекції, семінари- дискусії, кейс-метод, самонавчання через Moodle.	Усне опитування, тестування, розв’язування ситуаційних завдань, підготовка та представлення презентацій, рефератів, міні-лекції, складання комплексного кросворду, виконання модульних контрольних заходів, підсумковий контроль.
2	Уміння/навички:		
2.1	Спеціалізовані уміння/навички розв’язання проблем інновацій в туризмі, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності.	Основні методи – лекція, практичне заняття. Можливе використання спеціальних консультативно-контрольних навчальних технологій під час проведення лекційних та практичних занять. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій.	Усне опитування, тестування, розв’язування ситуаційних завдань, вправ, підготовка та представлення презентацій, рефератів, міні-лекції, складання комплексного кросворду, виконання модульних контрольних заходів, підсумковий контроль.
2.2	Здатність інтегрувати знання та розв’язувати складні задачі у контексті інноваційних напрямків розвитку туризму.	Для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій: проблемні лекції, семінари- дискусії, кейс-метод, самонавчання через Moodle.	
2.3	Здатність розв’язувати проблеми у сфері інноваційної політики за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.		

3	Комунікація:		
3.1	Презентація власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців сфери туризму та рекреації.	Практичне заняття, вирішення конкретних задач і ситуацій, семінари-дискусії, кейс-метод.	Представлення презентацій, виконання конкретних задач і ситуацій, підсумковий контроль.
4	Відповідальність і автономія:		
4.1	Управління робочими процесами на інноваційному рівні, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.	Практичне заняття, вирішення конкретних задач і ситуацій, семінари-дискусії, кейс-метод.	Представлення презентацій, виконання конкретних задач і ситуацій, підсумковий контроль.
4.2	Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів.		
4.3	Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії		

Таблиця 2.3.

Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Інноваційні технології в туризмі»

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
РН 2	Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації	Основні методи – лекція, практичне заняття. Можливе використання спеціальних консультативно-контрольних навчальних технологій під час проведення лекційних та практичних занять. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій. Для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій: проблемні лекції, семінари- дискусії, кейс-метод, самонавчання через Moodle.	Усне опитування, тестування, розв'язування ситуаційних завдань, вправ, підготовка та представлення презентацій, рефератів, міні-лекції, складання комплексного кросворду, виконання модульних контрольних заходів, підсумковий контроль.
РН 6	Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.	Основні методи – лекція, практичне заняття. Можливе використання спеціальних консультативно-контрольних навчальних технологій під час проведення лекційних та практичних занять.	Усне опитування, тестування, розв'язування ситуаційних завдань, вправ, підготовка та представлення презентацій, рефератів,

		Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій. Для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій: проблемні лекції, семінари- дискусії, кейс-метод, самонавчання через Moodle.	міні-лекції, складання комплексного кросворду, виконання модульних контрольних заходів, підсумковий контроль.
РН 10	Приймати ефективні рішення у сфері туризму та рекреації щодо розв'язання широкого кола проблем, зокрема безпеки і якості туристичного обслуговування.	Основні методи – лекція, практичне заняття. Можливе використання спеціальних консультативно-контрольних навчальних технологій під час проведення лекційних та практичних занять. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій. Для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій: проблемні лекції, семінари- дискусії, кейс-метод, самонавчання через Moodle.	Усне опитування, тестування, розв'язування ситуативних завдань, вправ, підготовка та представлення презентацій, рефератів, міні-лекції, складання комплексного кросворду, виконання модульних контрольних заходів, підсумковий контроль.
РН 13	Спеціалізовані знання з особливостей діяльності у сфері сільського (зеленого) туризму.	Основні методи – лекція, практичне заняття. Можливе використання спеціальних консультативно-контрольних навчальних технологій під час проведення лекційних та практичних занять. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій. Для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій: проблемні лекції, семінари- дискусії, кейс-метод, самонавчання через Moodle.	Усне опитування, тестування, розв'язування ситуативних завдань, вправ, підготовка та представлення презентацій, рефератів, міні-лекції, складання комплексного кросворду, виконання модульних контрольних заходів, підсумковий контроль.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1. Інновації в туризмі

Тема 1. Теорії інноваційного розвитку

- 1.1. Характеристика інноваційних теорій
- 1.2. Інновації як передумови економічного розвитку
- 1.3. Роль інновацій у стабілізації вітчизняної економіки
- 1.4. Підприємницька діяльність у сфері туризму
- 1.5 Роль підприємця в інноваційних процесах
- 1.6. Класифікація інновацій
- 1.7. Життєвий цикл інновацій

Тема 2. Інноваційні процеси в туризмі

- 2.1. Загальна характеристика інноваційного процесу
- 2.2. Структура інноваційного процесу
- 2.3. Інноваційна діяльність у сфері туризму
- 2.4. Інноваційні процеси в просуванні і комерціалізації туристичного продукту
- 2.5. Інновації в управлінні туристичними підприємствами
- 2.6. Динамічне моделювання туристичного бізнесу
- 2.7. Управління інноваціями

Змістовний модуль 2. Підтримка інноваційної та інформаційної діяльності в туризмі

Тема 3. Державне регулювання та підтримка інноваційної діяльності

- 3.1. Вплив політичної, економічної і соціальної сфер на інноваційні процеси в туризмі
- 3.2. Роль Всесвітньої туристської організації в стимулюванні виникнення і розповсюдженні інновацій
- 3.3. Принципи гармонійного розвитку готельно-ресторанного бізнесу і туризму
- 3.4. Мета і принципи державної інноваційної політики
- 3.5. Засоби державного регулювання інноваційної діяльності
- 3.6. Система державного регулювання інноваційної діяльності
- 3.7. Регулювання інноваційної діяльності в технологічно розвинених країнах світу

Тема 4. Інформаційні інноваційні технології в процесах туристичного обслуговування

- 4.1. Поняття, розвиток і застосування інформаційних технологій у туризмі
- 4.2. Інформаційні ресурси Інтернет в туристичній діяльності
- 4.3. Туристичні інформаційні термінали
- 4.4. ІТ - рішення для туристичних компаній
- 4.5. Геоінформаційні технології в туризмі
- 4.6. Глобальні розподільні системи
- 4.7. Віртуалізація інформаційного забезпечення туриста

Змістовий модуль 3. Впровадження інноваційних проектів у туризмі

Тема 5. Інноваційні проекти в туризмі

- 5.1. Зміст та види інноваційних проектів
- 5.2. Етапи розробки інноваційних проектів
- 5.3. Сучасні види та форми туризму
- 5.4. Інновації в системі документування обліку товарів та послуг як один з елементів безпеки туристичної діяльності.
- 5.5. Інновації у процесі формування цінової політики у сфері обслуговування.

Тема 6. Правові аспекти інноваційної діяльності

- 6.1. Інтелектуальна власність в інноваційних процесах
- 6.2. Охорона і захист інтелектуальної власності
- 6.3. Використання прав на інтелектуальну власність. Сертифікація у сфері обслуговування.
- 6.4. Захист інтересів України в інноваційній сфері

Змістовий модуль 4. Інноваційні стратегії підприємств туризму

Тема 7. Сільський зелений туризм як середовище інноваційної діяльності

- 7.1. Функції зеленого туризму та місце серед них інноваційної складової
- 7.2. Інноваційні інструменти розвитку підприємств сільського (зеленого) туризму в Україні

Тема 8. Оцінювання ефективності інновацій в туризмі

- 8.1. Сутність проблеми оцінювання ефективності інновацій
- 8.2. Види ефективності інноваційних проектів
- 8.3. Методи оцінювання економічної ефективності інноваційної діяльності.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 4.1.

Структура навчальної дисципліни «Інноваційні технології в туризмі»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
<i>Змістовний модуль 1. Інновації в туризмі</i>						
Тема 1. Теорії інноваційного розвитку	14	2	2	-	-	10
Тема 2. Інноваційні процеси в туризмі	14	2	2	-	-	10
Разом за змістовим модулем 1	28	4	4	-	-	20
<i>Змістовий модуль 2. Підтримка інноваційної та інформаційної діяльності в туризмі</i>						
Тема 3. Державне регулювання та підтримка інноваційної діяльності	14	2	2	-	-	10
Тема 4. Інформаційні інноваційні технології в процесах туристичного обслуговування	14	2	2	-	-	10
Разом за змістовим модулем 2	28	4	4	-	-	20
<i>Змістовий модуль 3. Впровадження інноваційних проектів у туризмі</i>						
Тема 5. Інноваційні проекти в туризмі	16	2	4	-	-	10
Тема 6. Правові аспекти інноваційної діяльності	14	2	2	-	-	10
Разом за змістовим модулем 3	30	4	6	-	-	20
<i>Змістовий модуль 4. Інноваційні стратегії підприємств туризму</i>						
Тема 7. Сільський зелений туризм як середовище інноваційної діяльності	16	2	4	-	-	10
Тема 8. Оцінювання ефективності інновацій в туризмі	18	4	4	-	-	10
Разом за змістовим модулем 4	34	6	8	-	-	20
Усього годин	120	18	22	-	-	80

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Таблиця 5.1.

Тематика практичних занять з навчальної дисципліни «Інноваційні технології в туризмі»

№ з/п.	Назва теми	Кількість годин
Змістовний модуль 1. Інновації в туризмі		
1.	Тема 1. Теорії інноваційного розвитку 1.1. Характеристика інноваційних теорій 1.2. Інновації як передумови економічного розвитку 1.3. Роль інновацій у стабілізації вітчизняної економіки 1.4. Підприємницька діяльність у сфері туризму 1.5 Роль підприємця в інноваційних процесах 1.6. Класифікація інновацій 1.7. Життєвий цикл інновацій	2
2.	Тема 2. Інноваційні процеси в туризмі 2.1. Загальна характеристика інноваційного процесу 2.2. Структура інноваційного процесу 2.3. Інноваційна діяльність у сфері туризму 2.4. Інноваційні процеси в просуванні і комерціалізації туристичного продукту 2.5. Інновації в управлінні туристичними підприємствами 2.6. Динамічне моделювання туристичного бізнесу 2.7. Управління інноваціями	2
Змістовний модуль 2. Підтримка інноваційної та інформаційної діяльності в туризмі		
3.	Тема 3. Державне регулювання та підтримка інноваційної діяльності 3.1. Вплив політичної, економічної і соціальної сфер на інноваційні процеси в туризмі 3.2. Роль Всесвітньої туристської організації в стимулюванні виникнення і розповсюдженні інновацій 3.3. Принципи гармонійного розвитку готельно-ресторанного бізнесу і туризму 3.4. Мета і принципи державної інноваційної політики 3.5. Засоби державного регулювання інноваційної діяльності 3.6. Система державного регулювання інноваційної діяльності 3.7. Регулювання інноваційної діяльності в технологічно розвинених країнах світу	2
4.	Тема 4. Інформаційні інноваційні технології в процесах туристичного обслуговування 4.1. Поняття, розвиток і застосування інформаційних технологій у туризмі 4.2. Інформаційні ресурси Інтернет в туристичній діяльності 4.3. Туристичні інформаційні термінали 4.4. IT - рішення для туристичних компаній 4.5. Геоінформаційні технології в туризмі 4.6. Глобальні розподільні системи 4.7. Віртуалізація інформаційного забезпечення туриста	2
Змістовний модуль 3. Впровадження інноваційних проектів у туризмі		
5.	Тема 5. Інноваційні проекти в туризмі 5.1. Зміст та види інноваційних проектів	4

	5.2. Етапи розробки інноваційних проектів 5.3. Сучасні види та форми туризму 5.4. Інновації в системі документування обліку товарів та послуг як один з елементів безпеки туристичної діяльності. 5.5. Інновації у процесі формування цінової політики у сфері обслуговування.	
6.	Тема 6. Правові аспекти інноваційної діяльності 6.1. Інтелектуальна власність в інноваційних процесах 6.2. Охорона і захист інтелектуальної власності 6.3. Використання прав на інтелектуальну власність. Сертифікація у сфері обслуговування. 6.4. Захист інтересів України в інноваційній сфері	2
Змістовий модуль 4. Інноваційні стратегії підприємств туризму		
7.	Тема 7. Сільський зелений туризм як середовище інноваційної діяльності 7.1. Функції зеленого туризму та місце серед них інноваційної складової 7.2. Інноваційні інструменти розвитку підприємств сільського (зеленого) туризму в Україні	4
8.	Тема 8. Оцінювання ефективності інновацій в туризмі 8.1. Сутність проблеми оцінювання ефективності інновацій 8.2. Види ефективності інноваційних проектів 8.3. Методи оцінювання економічної ефективності інноваційної діяльності.	4
	Усього	22

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

Таблиця 6.1.

Завдання для самостійної роботи здобувачів з навчальної дисципліни «Інноваційні технології в туризмі»

№ з/п.	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
Змістовний модуль 1. Інновації в туризмі		
1.	Тема 1. Теорії інноваційного розвитку 1.1. Характеристика інноваційних теорій 1.2. Інновації як передумови економічного розвитку 1.3. Роль інновацій у стабілізації вітчизняної економіки 1.4. Підприємницька діяльність у сфері туризму 1.5. Роль підприємця в інноваційних процесах 1.6. Класифікація інновацій 1.7. Життєвий цикл інновацій	10
2.	Тема 2. Інноваційні процеси в туризмі 2.1. Загальна характеристика інноваційного процесу 2.2. Структура інноваційного процесу 2.3. Інноваційна діяльність у сфері туризму 2.4. Інноваційні процеси в просуванні і комерціалізації туристичного продукту 2.5. Інновації в управлінні туристичними підприємствами 2.6. Динамічне моделювання туристичного бізнесу 2.7. Управління інноваціями	10

Змістовий модуль 2. Підтримка інноваційної та інформаційної діяльності в туризмі		
3.	Тема 3. Державне регулювання та підтримка інноваційної діяльності 3.1. Вплив політичної, економічної і соціальної сфер на інноваційні процеси в туризмі 3.2. Роль Всесвітньої туристської організації в стимулюванні виникнення і розповсюдженні інновацій 3.3. Принципи гармонійного розвитку готельно-ресторанного бізнесу і туризму 3.4. Мета і принципи державної інноваційної політики 3.5. Засоби державного регулювання інноваційної діяльності 3.6. Система державного регулювання інноваційної діяльності 3.7. Регулювання інноваційної діяльності в технологічно розвинених країнах світу	10
4.	Тема 4. Інформаційні інноваційні технології в процесах туристичного обслуговування 4.1. Поняття, розвиток і застосування інформаційних технологій у туризмі 4.2. Інформаційні ресурси Інтернет в туристичній діяльності 4.3. Туристичні інформаційні термінали 4.4. ІТ - рішення для туристичних компаній 4.5. Геоінформаційні технології в туризмі 4.6. Глобальні розподільні системи 4.7. Віртуалізація інформаційного забезпечення туриста	10
Змістовий модуль 3. Впровадження інноваційних проектів у туризмі		
5.	Тема 5. Інноваційні проекти в туризмі 5.1. Зміст та види інноваційних проектів 5.2. Етапи розробки інноваційних проектів 5.3. Сучасні види та форми туризму 5.4. Інновації в системі документування обліку товарів та послуг як один з елементів безпеки туристичної діяльності. 5.5. Інновації у процесі формування цінової політики у сфері обслуговування.	10
6.	Тема 6. Правові аспекти інноваційної діяльності 6.1. Інтелектуальна власність в інноваційних процесах 6.2. Охорона і захист інтелектуальної власності 6.3. Використання прав на інтелектуальну власність. Сертифікація у сфері обслуговування. 6.4. Захист інтересів України в інноваційній сфері	10
Змістовий модуль 4. Інноваційні стратегії підприємств туризму		
7.	Тема 7. Сільський зелений туризм як середовище інноваційної діяльності 7.1. Функції зеленого туризму та місце серед них інноваційної складової 7.2. Інноваційні інструменти розвитку підприємств сільського (зеленого) туризму в Україні	10
8.	Тема 8. Оцінювання ефективності інновацій в туризмі 8.1. Сутність проблеми оцінювання ефективності інновацій 8.2. Види ефективності інноваційних проектів 8.3. Методи оцінювання економічної ефективності інноваційної діяльності.	10
	Усього	80

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Згідно Положення про організацію освітнього процесу в УНУС №01-16/10/од від 30.05.2024 р. індивідуальне завдання (ІЗ) є однією зі складових самостійної роботи здобувача вищої освіти.

Індивідуальне завдання відноситься до різновиду форм науково-дослідної роботи і дає змогу здобувачам вищої освіти опанувати практику вирішення конкретних ситуаційних завдань та здобути навичок дослідницько-пошукової діяльності.

Результати науково-дослідної роботи здобувача можуть бути презентовані у формі: рефератів, презентацій, участь у студентських олімпіадах та конкурсах наукових робіт, публікації тез у науковому збірнику за напрямом навчальної дисципліни, виступу з доповіддю на науковій конференції, участю у неформальній освіті тощо.

Мета індивідуальної роботи з дисципліни «Інноваційні технології в туризмі» – отримання здобувачем вищої освіти навичок науково-дослідної роботи у сфері інновацій.

Цілями виконання ІЗ з дисципліни «Інноваційні технології в туризмі» є – поглиблення теоретичних знань та практичних навичок у сфері інновацій.

ІЗ виконується здобувачами самостійно протягом вивчення дисципліни із проведенням консультацій викладачем відповідно до графіка освітнього процесу.

Кількість годин на індивідуальні завдання виділяється із загальної кількості годин, відведених на самостійну роботу і визначається НПП.

Рекомендації щодо виконання ІЗ розміщено у Методичних матеріалах для виконання індивідуальних завдань з навчальної дисципліни «Інноваційні технології в туризмі» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання спеціальності 242 Туризм і рекреація освітньо-професійної програми Туризм.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Основний метод навчання – використання спеціальних консультативно-контрольних навчальних технологій під час проведення лекційних та практичних занять. Також застосовується поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій в освітньому процесі. При викладанні дисципліни для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій: проблемні лекції, семінари-дискусії, кейс-метод. Для кращого розуміння матеріалу застосовуються консультації з викладачем та самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище – Moodle (табл. 2).

Матеріали курсу «Інноваційні технології в туризмі» розміщені на платформі Moodle <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=820>

В умовах дистанційної освіти проведення лекцій і практичних занять відбувається у форматі відеоконференцій. Для організації освітнього процесу використовуються такі технічні сервіси, як Zoom, Viber, Moodle та електронна пошта.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Головний засіб досягнення поставлених цілей – комбінація поточного, модульного та підсумкового (екзамен) контролю знань.

Поточний контроль включає в себе систематичність та різні активності здобувача на практичних заняттях. Оцінюванню в балах підлягають:

- рівень знань, необхідний для розв’язування ситуаційних завдань, вправ, що передбачені завданнями для самостійного опрацювання;
- повнота, якість і вчасність виконання завдань;
- рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на занятті;
- активність при обговоренні питань.

Модульний контроль передбачає перевірку стану засвоєння визначеної системи елементів знань і вмінь здобувачів з того чи іншого модулю. При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінюванню в балах підлягають теоретичні знання і практичні уміння, яких набули здобувачі після опанування вивчення дисципліни.

Модульний контроль проводиться у формі онлайн тестування на платформі Moodle.

Підсумкова рейтингова оцінка складається із підсумкових модульних рейтингових оцінок.

Рейтингова сума балів з навчальної дисципліни після складання модулів і підсумкового контролю виставляється як сума набраних здобувачем балів протягом семестру та балів набраних здобувачем на підсумковому контролі.

До підсумкового контролю допускаються здобувачі, які виконали всі модульні контролі, передбачені для даної навчальної дисципліни і за рейтинговим показником набрали не менш як 35 балів. Якщо у підсумку здобувач отримав за рейтинговим показником оцінку «FX», то він допускається до повторного складання підсумкового контролю з дисципліни. Здобувач, допущений до повторного складання підсумкового контролю зобов’язаний у терміни, визначені деканатом, прездати невиконані (або виконані на низькому рівні) завдання поточно-модульного контролю, виконати модульні контролі і скласти підсумковий контроль. Рейтинговий показник здобувача з навчальної дисципліни при цьому визначається за результатами повторного складання підсумкового контролю і не впливає на загальний рейтинг здобувача.

9.1. Порядок поточного та підсумкового оцінювання знань здобувачів

Система оцінювання знань, вмінь і навичок здобувачів передбачає оцінювання всіх форм вивчення дисципліни:

- рівень засвоєння програмного матеріалу дисципліни та активність на практичних заняттях;
- виконання завдань самостійної роботи;
- виконання модульних контрольних заходів.

Поточне оцінювання знань здобувачів здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача. Максимальна сума балів поточного контролю з дисципліни «Інноваційні технології в туризмі» – 70. Об'єктами поточного контролю є:

- результативність роботи здобувача з вивчення програмного матеріалу дисципліни та активність на практичних заняттях – 3 бали;
- виконання завдань самостійної роботи – 4 бал;
- модульний контроль містить тести, відповідь на кожен з яких оцінюється в 0,5 балів ($0,5 \times 30$ тестів) – 15 балів.

При оцінюванні виконаних практичних завдань та завдань до самостійної роботи увага приділяється не тільки якості їх виконання але й своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком освітнього процесу). Виконання здобувачами завдання повинно носити виключно самостійний характер. Тому, за використання заборонених джерел (шпаргалок, засобів зв'язку та ін.) чи підказок студент одержує оцінку 0.

Списування під час контрольних заходів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання здобувачів на заключному етапі вивчення дисципліни і проводиться відповідно до навчального плану у вигляді екзамену в термін, встановлений графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою навчальної дисципліни. Форма проведення підсумкового контролю – тест. Загалом під час іспиту здобувач може отримати 30 балів.

9.2. Контроль та оцінювання активностей здобувача

Знання здобувача оцінюються критеріями, відображеними у табл. 9.1.

Таблиця 9.1.

Оцінювання видів навчально-наукової діяльності здобувача

№ з/п.	Вид навчально-наукової діяльності	Бали
Обов'язкові види роботи		
1.	Вивчення програмного матеріалу дисципліни та активність на практичних заняттях	0-3
2.	Виконання завдань самостійної роботи	0-4
3.	Виконання поточних модульних контрольних заходів	0-15
Додаткові види роботи, в т.ч. ІЗ (за вибором здобувача)		
1.	Участь у вузівському турі студентської олімпіади/конкурсі наукових робіт	5
2.	Участь у всеукраїнській предметній олімпіаді чи/або конкурсі наукових робіт	5
3.	Призове місце на всеукраїнській предметній олімпіаді чи/або конкурсі наукових робіт	10
4.	Публікація тез у науковому збірнику за напрямом навчальної дисципліни	5
5.	Виступ з доповіддю на науковій конференції	5
6.	Участь у неформальній освіті	Згідно годин та відповідних тем з курсу

10. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

В основу рейтингового оцінювання знань студента закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати студент за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, підсумкового контролю тощо).

При вивченні дисципліни за поточний (модульний) контроль здобувач може набрати максимально 70 балів, на підсумковому контролі (іспит) – 30 балів, що в сумі складає 100 балів. Кількість балів, які можна набрати у ході вивчення курсу дисципліни наведено у табл. 10.1.-10.2.

Таблиця 10.1

**Розподіл балів, які отримують здобувачі при вивченні дисципліни
«Інноваційні технології в туризмі»**

Поточний (модульний) контроль										Підсумковий контроль	Сума
Кількість балів за модуль	ЗМ1		ЗМ 2		ЗМ 3		ЗМ 4		МК		
Кількість балів за теми	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		30	100
в т.ч. за видами робіт:											
практичні заняття	3	3	3	3	3	3	3	3	15		
виконання СРС	3	4	4	4	4	4	4	4			
Бали за додаткову роботу, в т.ч. ІЗ (0-10)											

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка «відмінно» (90 – 100 балів). Здобувач має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати практичні завдання, які передбачені програмою курсу, засвоїв основну й ознайомився з додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення й висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

Оцінка «добре» (74 – 89 балів). Здобувач повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення й висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, невеликі помилки у розрахунках при вирішенні практичних завдань.

Оцінка «задовільно» (60 – 73 бали). Здобувач засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлені теоретичні питання, припускається грубих помилок при вирішенні практичного завдання.

Оцінка «незадовільно» (менше 60 балів). Здобувач не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні питання, не володіє основними методами наукових досліджень при виконанні практичних завдань. Здобувач не допускається до складання іспиту, якщо кількість балів одержаних за результати успішності під час поточного та модульного контролю (відповідно змістовому модулю) впродовж семестру в сумі не досягла 35 балів.

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення організації навчального процесу з навчальної дисципліни «Інноваційні технології в туризмі» містить:

- освітньо-професійну програму;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- конспект лекцій з навчальної дисципліни;
- плани практичних занять і методичні рекомендації щодо їх проведення;

Коваленко Л.Г. Інструктивно-методичні матеріали до практичних занять з навчальної дисципліни «Інноваційні технології в туризмі» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання спеціальності ІЗ «Туризм і рекреація» освітньо-професійної програми «Туризм». Умань: УНУ, 2025. 22 с.

– завдання для самостійної роботи здобувача і методичні рекомендації щодо їх виконання:

Коваленко Л.Г. Методичні матеріали, завдання і вказівки для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Інноваційні технології в туризмі» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання ІЗ «Туризм і рекреація» освітньо-професійної програми «Туризм». Умань: УНУ, 2025. 39 с.

Коваленко Л.Г. Методичні матеріали для виконання індивідуальних завдань з навчальної дисципліни «Інноваційні технології в туризмі» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання спеціальності ІЗ «Туризм і рекреація» освітньо-професійної програми «Туризм». Умань: УНУ, 2025. 13 с.

- засоби діагностики знань та умінь здобувачів вищої освіти;
- завдання для модульного та підсумкового контролю знань;
- рекомендована література;
- модульне середовище для навчання MOODLE.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативно-правові акти:

Міжнародні стандарти - ISO/FDIS 9000

1. ISO/TC № 605 Системи менеджменту якості. Основоволожні принципи і словник.
2. ISO/TC № 606 Системи менеджменту якості. Вимоги.

Базова:

1. Влащенко Н.М. Інноваційні технології у ресторанному, готельному господарстві та туризмі: навч. посіб. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 373 с.
2. Головка О.М. Теоретичні та практичні аспекти інновацій у туристичній галузі. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 150 с.
3. Гончарук Л.С. Рекреаційний туризм: теорія та практика. Київ: Видавництво «Українська книга», 2019. 200 с.
4. Джинджоян В.В., Тесленко Т.В., Горб К.М. Інноваційні технології в туризмі та гостинності: навч. пос. Київ: Видавництво «Каравела», 2022. 340 с.
5. Жукова М.С. Рекреація та відпочинок в сучасному суспільстві. Дніпро: Видавництво Дніпропетровського національного університету, 2020. 160 с.

6. Скрипченко І.Т. Інноваційні технології в туризмі: навч. посіб. Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. Дніпро : Журфонд, 2021. 137 с.

7. Торяник В.М., Джинджоян В.В. Механізм державного управління туристичною галуззю в Україні (ліцензування, сертифікація, стандартизація). Словник-довідник: навч. посіб. Д.: ВНПЗ «ДГУ», 2020. 182 с.

Допоміжна:

8. Білозубенко В.С., Корнєєв М.В., Горб К.М. Розвиток туристичної інфраструктури країни в умовах глобалізації туризму. Ефективна економіка. 2018. №10. 10 с.

9. Влащенко Н.М. Гунченко М.О. До питання інвестування розвитку туризму в Україні. Стратегія розвитку міст: молодь і майбутнє (інноваційний ліфт) : Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (квітень 2021 р.). Харків : Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, 2021. С. 105-109.

10. Горб К.М., Волок В.В., Небаба Н.О. Міжнародний туризм: еволюція і тенденції розвитку. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2018. №6(17). С. 29-33.

11. Коваленко Л.Г., Нагернюк Д.В. Інноваційні технології в іміджевому вимірі суб'єкта готельно-ресторанного бізнесу. *Наукові перспективи*. 2025. № 1(55).

12. Моїсєєва Н.І. Інноваційний розвиток туристичної сфери регіону : теорія, методологія, практика: монографія. Миколаїв: ФОП Швець В.М. 2018. С. 330-335.

13. Tranchenko L.V., Yavorska V.V., Sych V.A., Timchuk S. V., Tereschuk N. V. Features of communication in the hospitality industry in the context of globalization. Вісник ОНУ імені І.І. Мечникова. Серія: Географічні та геологічні науки, 2021. Т 26. Вип. 1(38). С. 215-230.

14. Tranchenko L.V., Yavorska V.V., Tereshchuk N.V. Strategic directions of sustainable development of the tourism industry. *Journal of Education, Health and Sport*. 2023;13(5), pp. 190-197.

15. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Інформаційний розділ Всесвітньої туристської організації (ВТО). – Режим доступу : <http://www.worldtourism.org/>.

2. Сайт інформаційно-аналітичного центра. – Режим доступу : <http://www.pravo-law.kiev.ua/cgibin/matrix.cgi/pravo.html>.

3. Consumers Affair – сайт ресурсів Європейської комісії. URL: http://ec.europa.eu/consumers/strategy/index_en.htm

4. The European Consumer Voice in Standardization. URL: <http://www.anec.org/>

5. The European Consumer's Organization. URL: <http://www.beuc.org/>

6. Нормативні акти України. URL: <http://www.nau.kiev.ua>

7. Українська інформаційна система. URL: <http://www.utis.com.ua>

8. Українська інформаційна система. URL: <http://www.utis.com.ua>

9. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. Офіційний сайт. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/>

10. Міністерство культури та інформаційної політики України. URL:

<https://mkip.gov.ua/content/turizm.html>

11. Державне агентство розвитку туризму. URL: <https://www.tourism.gov.ua/>

12. The World Tourism Organization (UNWTO). URL: <https://www.unwto.org>

16. ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Інноваційні технології в туризмі» або окремого її елемента відбувається відповідно до Положення про порядок визнання в УНУС. Визнання результатів навчання можливе за умови участі в таких активностях як програми академічної мобільності, навчання неформальній та/або інформальній освіті тощо.

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 25 % освітньої програми.

17. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

У процесі навчання з дисципліни «Інноваційні технології в туризмі», здобувачі повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності УНУС. При підготовці рефератів, виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, а також під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані здобувачами будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, студентам настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат <http://surl.li/gasewa>, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

18. ЗМІНИ В РОБОЧІЙ ПРОГРАМІ

Відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в УНУС від 11 липня 2024 р., у робочій програмі з ОК «Інноваційні технології в туризмі» (2024-2025 н.р.) оновлено структуру та зміст навчальної дисципліни, переглянуто методичне забезпечення, доповнено список рекомендованої літератури та інформаційні ресурси.